

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Ann Liljedal

DOM
 2016-12-07
 Meddelad i Falun

Mål nr
 4848-16

SÖKANDE

Tolkresurs Sverige AB, 556835-6462

Ombud: Mikael Rendahl
 Upphandlingsjuristen i Sverige AB
 Box 1241
 131 28 Nacka Strand

MOTPART

Landstinget Gävleborg, 232100-0198
 801 88 Gävle

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2016-12-07	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Tolkresurs Sverige AB:s ansökan om överprövning av avbrytandebeslutet.

Dok.Id 180726

Postadress

Box 45
 S-791 21 Falun

Besöksadress

Kullen 4

Telefon

023-383 00 00

E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se
www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

Telefax

023-383 00 80

Expeditionstid

måndag–fredag
 08:00-12:00
 13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDE M.M.

Landstinget Gävleborg (Landstinget) upphandlar ramavtal avseende språktolkjänster (RS 2016/1075) genom öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). Upphandlingen består av två delar, anbudsområde A – Telefontolk och anbudsområde B – Platstolk. Landstinget fattar tilldelningsbeslut den 10 oktober 2016 varvid Tolkresurs Sverige AB (Tolkresurs) antas som en av åtta ramavtalsleverantörer. I anbudsområde A rangordnas Tolkresurs som nummer tre, i anbudsområde B rangordnas Tolkresurs som nummer ett. Landstinget beslutar sedan, den 2 november 2016 att avbryta upphandlingen.

Tolkresurs ansöker om överprövning och yrkar att avbrytandebesluten i sin helhet ska ogiltigförklaras. I andra hand yrkas att avbrytandebesluten i den del det avser delområdet B ska ogiltigförklaras. Bolaget har placerats på första plats avseende delområde B varför det får anses uppenbart att bolaget lider eller i vart fall riskerar att lida skada om upphandlingen avbryts eftersom ett utfall av en ny upphandling är oviss.

Landstinget bestrider bifall till ansökan.

SKÄLEN FÖR RÄTTENS AVGÖRANDE*Utgångspunkter för förvaltningsrättens prövning*

Av EU-domstolens praxis framgår att en upphandlande myndighet inte har någon skyldighet att fullfölja en påbörjad upphandling (mål C-92/00 HI punkterna 40 och 41). Rätten att avbryta en upphandling begränsas inte till undantagsfall eller när det föreligger allvarliga omständigheter (mål C-27/98 Fracasso och Leitschutz, punkterna 23 och 25). Ett beslut att avbryta en upphandling måste dock vila på sakligt godtagbara skäl, det får inte vara godtyckligt och det måste följa de grundläggande bestämmelserna i fördra-

get. Det är den upphandlande myndigheten som har att visa att det förelegat sakligt godtagbara skäl (RÅ 2009 ref. 43).

Vad parterna anför

Tolkresurs anför i huvudsak följande. Upphandlingen har varit uppdelad i två delar, en för telefontolk och en för platstolk. Anbud har kunnat lämnas på antingen båda delarna eller endast på ena delen. Bolaget har lämnat anbud avseende båda delområdena. Avbrytande av en upphandling får ses som ett undantagsförfarande. När en upphandlande myndighet väljer att påbörja en upphandling bör förfarandet vara så förberett att det med hög grad av sannolikhet kan leda till att någon av anbudsgivarna på de i förfrågningsunderlaget angivna grunderna erhåller kontraktet. Landstingets uppgift om att landstinget inte fullt ut har iakttagit likabehandlingsprincipen och transparensprincipen har varit alltför allmänt hållen och kan därför inte läggas till grund för att det funnits sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen. Om en sådan allmänt hållen motivering skulle läggas till grund för att landstinget visat att den haft sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen skulle i principen en upphandlande myndighet när som helst kunna avbryta en upphandling på subjektiva grunder. Gällande att landstinget infört ett nytt ska-krav i ett sent skede vill bolaget understryka att anbudstiden med anledning av detta också flyttades fram fem dagar. Anbudsgivarna fick information om det nya ska-kravet tio dagar innan sista anbudsdag. Ska-kravet som innebar att ett minimipris infördes kan knappast ha inneburit någon större arbetsinsats från anbudsgivarna, då det endast har handlat om en enda prisuppgift. Det får ankomma på landstinget att i målet precisera på vilket sätt tidpunkten för det nya ska-kravet faktiskt har påverkat anbudsgivarnas möjlighet att lämna anbud, i sådan omfattning att det funnits sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen. De anbudsgivare som klagat på att ska-kravet infördes i ett sent skede har inte ens lämnat anbud avseende delområde B. Därmed har det under alla förhållanden inte funnits sak-

ligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen i den del den avser delområde B.

Landstinget anför i huvudsak följande. Som skäl för avbrytandebeslutet har bland annat angivits att det framkommit att myndigheten inte har agerat fullt ut i enlighet med likabehandlingsprincipen och transparensprincipen. Myndigheten har inte varit transparent i förfrågningsunderlaget och upphandlingen har tillförts väsentlig information i form av ett ska krav i sent skede. Den 26 oktober 2016 lämnade myndigheten information i Frågor och svar att leverantörens tolkförmedlingsavgift inte får understiga 100 kr per förmedlat uppdrag. Anbudstiden förlängdes från den 31 augusti till den 5 september 2016. Meddelandet förtydligades den 29 augusti 2016 enligt följande. Leverantörens tolkförmedlingsavgift för uppdrag beställda via telefon, fax eller e-post får inte understiga 100 kr per förmedlat uppdrag. Införandet av ett nytt obligatoriskt krav har inneburit en väsentlig förändring av förfrågningsunderlaget och agerandet har skett i strid med de grundläggande principerna i LOU varför upphandlingen har avbrutits. Kravet att tolkförmedlingsavgiften för uppdrag beställda via telefon, fax eller e-post inte får understiga 100 kr per förmedlat uppdrag gäller både platstolk och telefon-tolk. Det har därför varit riktigt att avbryta upphandlingen i sin helhet. Det kan inte tillmätas betydelse att leverantörer som tidigare ansökt om överprövning av upphandlingen inte lämnat anbud på området platstolk.

Förvaltningsrättens bedömning

Av EU-domstolens praxis följer att en upphandlande myndighet får avbryta en upphandling om sakligt godtagbara skäl föreligger. Tolkresurs anför att ändringen i förfrågningsunderlaget inte utgör sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen. I vart fall borde inte upphandlingen avseende delområde B ha avbrutits. Landstinget anför å sin sida att införandet av ett nytt krav avseende både delområde A och B har skett i strid med de grundläggande principerna i LOU. Förvaltningsrätten finner mot bakgrund av det

som framkommit att Landstinget visat att sakligt godtagbara skäl föreligger. Det har inte heller framkommit att de grundläggande bestämmelserna i gemenskapsrätten åsidosatts. Tolkresurs ansökan ska därför avslås.

Hur man överklagar, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Eva Karlsson Helghe

rådman

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.